

СИЛАБУС
з дисципліни «Правознавство»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
073 «Менеджмент»

Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 5 кредитів (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 90 годин – самостійна робота, екзамен.

Викладач курсу – **Микитась Аркадій Вікторович** д.е.н., доцент кафедри безпеки життєдіяльності та права (<http://new.khntusg.com.ua/staff/mikitas-arkadij-viktorovich-2>).

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Історія української державності», «Вступ до фаху та академічна доброчесність».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Трудове право», «Політологія», «Адміністративне право», «Господарське право», «Фінансове право», «Договірне право».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Дисципліна «Правознавство» має велике теоретичне і практичне значення у підготовці фахівців економічних спеціальностей, оскільки роль цієї дисципліни полягає у підвищенні рівня правових знань студентів як поінформованих, активних і відповідальних громадян власної держави і майбутніх високоосвічених спеціалістів, в якій би галузі вони не працювали, а також у вихованні високої правосвідомості та правової культури особистості, без чого розбудова правової держави і громадського суспільства, поступовий розвиток економічних відносин в державі є неможливим.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

– визначення понять і категорій, що характеризують базові елементи механізму правового регулювання;

– форми, функції держави і структурні елементи її механізму;

– перелік профільюючих, спеціальних і комплексних галузей права України, їх ідентифікуючі ознаки;

– назви, структуру і зміст основних положень найважливіших законодавчих актів України;

– види юридичної, відповідальності, їх юридичну природу та відмінності;

– складові системи судових і правоохоронних органів, їх призначення;

– основний зміст стадій цивільного, господарського і кримінального процесу

вміти:

– знаходити в системі законодавства необхідний для вирішення конкретної юридичної ситуації нормативно-правовий акт;

– виокремлювати елементи структури окремої норми права (гіпотезу, диспозицію і санкцію);

- тлумачити зміст норми права, використовуючи базові поняття правознавства;

– аналізувати поведінку суб'єкта права під кутом зору наявності ній елементів складу правопорушення.

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою навчальної дисципліни «Правознавство» є засвоєння студентами основних теоретичних положень і понять національного права України, розуміння ними Конституції та чинного законодавства України, закономірностей побудови правової держави, формування в них високого рівня правової свідомості та правової культури, вміння тлумачити і правильно застосовувати нормативно-правові акти в практичній діяльності, грамотно оцінювати юридичні факти, вільно орієнтуватися в сучасному правовому полі.

Предметом вивчення дисципліни є право як регулятор суспільних відносин у різних сферах суспільного життя.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є надання здобувачам вищої освіти:

- уявлення про структуру національної системи права;

- засвоєння основних понять теорії держави і права;
- з'ясування особливостей предмета і метода правового регулювання провідних галузей права України;
- ознайомлення з найважливішими правовими джерелами України та засвоєння їх фундаментальних положень;
- формування вмінь і навичок самостійного пошуку необхідних нормативно-правових актів та правильного їх використання.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності щодо теоретичних і практичних правових знань, засвоєння найважливіших положень провідних галузей права України, а також формування здатностей:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК1);
- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу (ЗК3);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК4);
- цінування та повага різноманітності та мультикультурності (ЗК13);
- розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності (СК13);
- обґрунтовувати вибір правової норми, якої потребує певна ситуація;
- здійснювати пошук потрібної правової норми в законодавстві України;
- діяти в умовах недопущення правопорушень.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ПР1); демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації (ПР11); оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації (ПР12); демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності (ПР15).

Структура курсу Змістовий модуль 1.

Лекції:

- Тема 1: Теорія держави і права.
- Тема 2: Конституційне право України.
- Тема 3: Судові та правоохоронні органи України.
- Тема 4: Адміністративне право України.
- Тема 5: Кримінальне право України.
- Тема 6: Фінансове право України.

Практичні заняття:

- Тема 1. Загальне поняття права
- Тема 2. Норми права
- Тема 3. Джерела права
- Тема 4. Система права
- Тема 5. Реалізація права
- Тема 6. Поняття законності і правопорядку

Змістовий модуль 2.

Лекції:

- Тема 7: Екологічне та земельне право України.
- Тема 8: Цивільне право України.
- Тема 9: Сімейне право України.
- Тема 10: Житлове право України.
- Тема 11: Господарське право України.
- Тема 12: Трудове право та право соціального захисту України.

Практичні заняття:

Тема 7. Трудова дисципліна, дисциплінарна та матеріальна відповідальність

Тема 8. Правове регулювання трудових спорів

Тема 9. Адміністративна відповідальність та інші заходи адміністративного примусу

Тема 10. Правопорушення та юридична відповідальність

Тема 11. Зобов'язальне право

Тема 12. Шлюбно-сімейне законодавство

Тема 13. Припинення трудових відносин

Тема 14. Правове регулювання робочого часу і відпочинку.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: **модуль 1** – 30 % семестрової оцінки; **модуль 2** – 30 % семестрової оцінки; **екзамен** – 40 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>